

FINANSPOLICY

Stenungsunds Kommunkoncern

Antagen av kommunfullmäktige 2012-06-18 § 123

Reviderad av kommunfullmäktige 2014-06-16 § 85

1. INLEDNING	3
1.1 Syfte	3
1.2 Begränsning.....	3
1.3 Finansverksamhetens mål	3
2. ORGANISATION OCH ANSVARSFÖRDELNING	3
2.1 Kommunfullmäktiges ansvar	3
2.2 Kommunstyrelsens ansvar.....	4
2.3 Finansverksamhetens ansvar	4
2.4 Extern förvaltning av kommunens medel	4
2.5 Operativ risk.....	4
3. LIKVIDITETSFÖRVALTNING	4
3.1 Koncernkonto	4
3.2 Utlåning till kommunens företag.....	4
3.3 Utlåning till övriga	5
3.4 Förvaltning av kortfristig likviditet.....	5
3.4.1 Placeringsalternativ	5
3.4.2 Riskhantering placeringar	5
3.4.3 Motpart	5
4. FINANSIERING	5
4.1 Riskhantering	5
4.1.1 Refinansieringsrisk.....	5
4.1.2 Ränterisk.....	6
4.1.3 Valutarisk	6
4.1.4 Derivat	6
5. RAPPORTERING OCH UPPFÖLJNING.....	7
5.1 Likviditetsuppföljning	7
5.2 Rapportering.....	7
5.3 Avvikelser	7
6. BORGEN	7
7. DEFINITION AV FINANSIELLA RISKER	8
Bilaga 1	8

1. INLEDNING

Finanspolicy för Stenungsunds kommunkoncern anger ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten inom kommunkoncernen ska bedrivas. Med finansverksamhet avses finansiering och likviditetsförvaltning. Med kommunkoncernen avses här Stenungsunds kommun (kommunen), Stenungsundshem AB samt SEMAB.

De kommunala företagen inom kommunkoncernen ska upprätta en företagsspecifik finanspolicy som ska baseras på den kommunkoncerna gemensamma policyn och på gällande ägardirektiv. Policyn beslutas i styrelsen för respektive företag.

1.1 Syfte

Syftet med denna finanspolicy är att:

- Fastställa finansverksamhetens mål
- Fastställa ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten ska organiseras
- Fastställa ramar och riktlinjer för begränsning av de finansiella risker som förekommer i finansverksamheten
- Fastställa ramar och riktlinjer för rapportering och uppföljning av finansverksamheten

1.2 Begränsning

Denna policy omfattar inte medel för pensionsåtagande, leasing eller VA-lån. Kommunfullmäktige har i beslut 2000-05-15 §79 beslutat att den del av pensionsmedlen som inte utbetalas till de anställda ska återlånas och ej vara föremål för placering.

1.3 Finansverksamhetens mål

Finansverksamhetens mål är att:

- Säkerställa kommunkoncernens betalningsförmåga på kort och lång sikt
- Inom finanspolicyns ramar och riktlinjer uppnå bästa möjliga finansnetto för kommunkoncernen
- Säkerställa att finansverksamheten bedrivs med en god intern kontroll

2. ORGANISATION OCH ANSVARFÖRDELNING

Nedan framgår fördelningen av ansvar mellan kommunfullmäktige respektive kommunstyrelse. Delegering av beslutsrätt från kommunfullmäktige till kommunstyrelsen framgår av kommunstyrelsens reglemente. Delegation av beslutsrätt från kommunstyrelsen till delegat framgår av kommunstyrelsens delegationsordning.

2.1 Kommunfullmäktiges ansvar

- Beslutar om denna finanspolicy
- Beslutar om kommunens upplåning och utlåning och anger ramar för motsvarande
- Beslutar om borgen

2.2 Kommunstyrelsens ansvar

- Ansvarar för kommunens medelsförvaltning
- Medge tillfälliga avvikelser från uppsatta gränsvärden enligt denna policy
- Inom ramen för kommunfullmäktiges delegation besluta om upplåning, placering av medel samt utlåning.
- Vid behov lämna förslag till kommunfullmäktige om revidering av kommunens finanspolicy.

2.3 Finansverksamhetens ansvar

- Ansvarar för verkställandet av den finansiella verksamheten med utgångspunkt från denna policy
- Rapportera till Kommunstyrelsen om den finansiella utvecklingen och ställningen, om fattade finansiella beslut grundade på delegation samt i övrigt hos kommunstyrelsen initiera frågor inom det finansiella området
- Följa utvecklingen på finansmarknaden
- Initiera uppdatering av denna policy

2.4 Extern förvaltning av kommunens medel

I de fall extern förvaltning förekommer, ska skriftligt avtal upprättas mellan kommunen och den externa förvaltaren. Avtalen ska utformas så att den externa förvaltarens uppdrag inte strider mot kommunens finanspolicy. Extern förvaltning ska godkännas av kommunstyrelsen.

2.5 Operativ risk

För att öka säkerheten i samband med affärstransaktioner ska det finnas en uppdelning som medför att det inte är en och samma person som utför åtgärderna beslut, verkställighet och bokföring.

3. LIKVIDITETFÖRVALTNING

Finansverksamheten ska tillse att det i kommunkoncernen finns god betalningsberedskap. Denna ska uppnås genom egen likviditet, avtalade kreditlöften samt bemyndigande om upptagande av kortfristiga krediter.

3.1 Koncernkonto

Kommunen och de kommunala företagens likvida medel och betalningsflöden ska samordnas i ett gemensamt koncernkontosystem. Den gemensamma likviditeten utnyttjas och respektive bolag blir belastad respektive gottgörs med ränta utifrån aktuell saldoavräkning i systemet. Checkräkningskrediterna får maximalt uppgå till 50 Mkr.

3.2 Utlåning till kommunens företag

Utlåning till kommunens företag grundar sig på de ramar och villkor som kommunfullmäktige beslutat. Kommunen kan låna ut pengar till de egna bolagen Stenungsundshem AB och SEMAB. Utlåningsräntan fastställs av kommunstyrelsen.

3.3 Utlåning till övriga

Utlåning till övriga ska godkännas av Kommunfullmäktige.

3.4 Förvaltning av kortfristig likviditet

I de fall överskottslikviditet förekommer ska placering av dessa medel göras om avkastningen överstiger inlåningsräntan på koncernkontot och likviden är av väsentlig storlek i förhållande till tid som överlikviditet kan tänkas råda.

3.4.1 Placeringsalternativ

Tillåtna alternativ för placering av överskottslikviditet är:

- Räntebärande värdepapper
- Bankinlåning

3.4.2 Riskhantering placeringar

Räntebindningstiden för placeringsportföljen får uppgå till högst sex månader. Vid placering av överskottslikviditet får inga valutarisker tas.

3.4.3 Motpart

Nedanstående motparter är tillåtna för placering:

- Svenska staten
- Svenska kommuner och landsting
- Utlåning till kommunens bolag
- Kommuninvest
- Svenska banker

4. FINANSIERING

Kommunfullmäktige fattar årligen beslut om ramar för kontokrediter och långfristig upplåning i form av ramar för nyupplåning och omsättning av lån som ska gälla för det kommande budgetåret.

4.1 Riskhantering

Riskhanterings målsättning är dels att eliminera sådana risker som hotar kommunens betalningsförmåga på kort och lång sikt, dels att skapa handlingsutrymme för att arbeta aktivt med räntepositioner inom givna riskramar. Riskramar och riskhantering ska ta hänsyn till koncernens samlade risk och riskutrymme.

4.1.1 Refinansieringsrisk

Upplåningsportföljen ska ha en genomsnittlig kapitalbindningstid på 0-4 år. Enskilt lån får inte ha en kapitalbindning överstigande 10 år.

4.1.2 Ränterisk

För att begränsa ränterisken ska räntebindningstiden i låneportföljen spridas över tid enligt nedanstående normportfölj.

Ränteförfall	Max andel
Inom 1 år	50 %
1-2 år	30 %
2-3 år	30 %
3-4 år	30 %
4-5 år	30 %
5-6 år	30%
6-8 år	30%
8-10 år	30%

Den genomsnittliga räntebindningstiden ska dock vara inom intervallet 1-5 år. Enskilt avtal om räntebindning får inte överstiga 10 år.

4.1.3 Valutarisk

Placering och upplåning i annan valuta än svenska kronor är inte tillåten. Betalningsflöden i utländsk valuta ska kurssäkras om de uppgår till ett motvärde motsvarande minst en miljon kronor.

4.1.4 Derivat

Tillåtna derivatinstrument med godkända motparter får användas under förutsättning att det finns en koppling till underliggande positioner. Derivatinstrument får användas endast för att minska och sprida riskerna inom givna mandat.

Tillåtna derivatinstrument:

- Ränteswap
- FRA (Forward Rate Agreement)
- Räntetak (Caps)
- Rântegolv (Floors)
- Rântekorridor (rântetak i kombination med rântegolv)

Följande svenska affärsbanker är godkända motparter för derivattransaktioner:

- Danske Bank
- Handelsbanken
- Nordea
- SEB
- Swedbank

Kommunen har inte rätt att ställa ut optioner.

5. RAPPORTERING OCH UPPFÖLJNING

5.1 Likviditetsuppföljning

Varje verksamhet eller bolag som ingår i koncernen/koncernkontosystemet ska lämna likviditetsprognoser till finansverksamheten i den omfattning och med den periodicitet som anges i särskilda instruktioner upprättade av finansverksamheten/ekonomienheten.

5.2 Rapportering

Finansverksamheten ska löpande rapportera till Kommunstyrelsen efterlevnaden av denna finanspolicy.

Rapportering till Kommunstyrelsen sker i enlighet med den tidplan som gäller för övrig rapportering om kommunens finansiella ställning och resultat.

Kommunstyrelsen ska två gånger per år, vid delårs- och årsbokslut, lämna en rapport till kommunfullmäktige avseende kommunens finansverksamhet.

De kommunala bolagen redovisar respektive bolags finansiella uppföljning samt bolagsprognoser med regelbundenhet till kommunens finansverksamhet.

5.3 Avvikelser

I vissa speciella fall kan avvikelser från policyn förekomma. T ex vad avser räntebindnings- och kapitalbindningsnivåer där strukturer kan förändras till följd av att förfallodagar kommer närmare i tiden. Sådana avvikelser ska framgå i den löpande rapporteringen till Kommunstyrelsen.

6. BORGEN

Kommunen ska pröva ansökningar om borgen restriktivt. Huvudprincipen är att en borgensavgift tas ut. Kommunfullmäktige kan dock i varje enskilt fall besluta att avgift för borgen inte ska tas ut. Kommunfullmäktige kan besluta om att borgen ska vara avgränsad i belopp och tid och att amorteringsplaner ska finnas.

Kommunen tar årligen ut en avgift på det borgensåtagande som kommunen har gentemot sina bolag. Kommunstyrelsen beslutar om nivån på borgensavgiften. Avgiften erläggs i sin helhet den 30 juni varje år.

7. DEFINITION AV FINANSIELLA RISKER

Likviditetsrisk

Risken för att inte ha tillräcklig betalningsberedskap för att kunna möta planerade och/eller oförutsedda utgifter. Med god betalningsberedskap avses att alltid ha tillgängliga likvida medel motsvarande ca en månads löpande utgifter för innevarande budgetår.

Finansieringsrisk eller refinansieringsrisk

Risken för att vid varje givet tillfälle inte få tillgång till nödvändig finansiering för befintliga eller nya lån eller att refinansiering endast kan ske med kraftigt ökade kostnader som följd. Finansieringsrisken ökar om en större del av skuldportföljen förfaller vid ett eller några enstaka tillfällen.

Ränterisk

Risken för att förändringar i räntenivån påverkar negativt genom ökade räntekostnader. Ränterisken uppstår då räntan på olika löptider, avkastningskurvan, rör sig från en given nivå. Exponering för ränterisk uppstår om man har räntebärande skulder i portföljen.

Valutakursrisk

Risken uppstår bl a när valutakurser rör sig mot SEK. Exponering för valutakursrisk uppstår bl a om man har kassaflöden, tillgångar eller skulder denominerade i annan valuta än SEK.

Motpartsrisk

Risken för att motparten i en finansiell transaktion inte kan fullfölja sina åtaganden att betala eller leverera.

Operativ risk

Risk för förlust/skada som uppstår till följd av att t.ex. interna processer eller rutiner inte är ändamålsenliga eller felaktiga, mänskliga fel, felaktiga system eller brister i legal hantering. Operativa risker ska minskas genom en väl anpassad intern organisation och god intern kontroll.

Bilaga 1

Kommunens finansverksamhet utgörs av ekonomichef och sektorchef för stödfunktioner. Ekonomichefen har huvudansvaret för den löpande handläggningen inom finansverksamheten och har rapporteringsansvar. Beslutsmandat regleras i kommunens delegationsordning.

Förändringar i denna bilaga beslutas av Kommunstyrelsen